

A Vazul-ág – történelmi áttekintés CD-ROM-on

Az *Enciklopédia Humana Egyesület* május 7-én az OMIKK-ban megrendezett sajtótájékoztatón mutatta be legújabb CD-ROM lemezét, melynek megjelenését május végére ígérték.

A pályázati támogatások segítségével működő non-profit szervezet 1991 óta foglalkozik CD-ROM fejlesztésekkel. A négyéves előkészítő munka eredményeként megszületett és nagy sikert aratott *Emese álma* után most elkészült a *Vazul-ág*, de már dolgoznak a *Lovagkirályok* című rész anyagának összeállításán is. Az elképzelések szerint évente két lemezzel bővül a kilenc részesre tervezett interaktív taneszköz-sorozat, így 2000-re elkészül a magyar történelem és művelődéstörténet egészét átfogó mű utolsó darabja, amely már a huszadik századig viszi el a képernyő előtt ülőket. A magas színvonalat a képzett alkotógárda garantálja. Mint dr. Szentpéteri József, az Egyesület vezetője elmondta, a munkában részt vesznek az MTA Társadalomtudományi Intézetének kutatói is, jeles lektorok támogatásával.

Az *Emese álma* először csak magyar nyelven jelent meg, később született meg a háromnyelvű változat. A *Vazul-ág* fejlesztésekor már figyelembe vették a korábbi tapasztalatokat és ennek megfelelően a program indításakor első lépés a kommunikációs nyelv kiválasztása: magyarul, angolul vagy németül olvashatjuk a szövegeket. (A hangos felolvasás csak magyar nyelven hallható.)

A mintegy 610 Mbyte-nyi anyag 150 szöveg-állományt, 800 (többségében színes) képet és 29 zenei anyagot foglal magában. A fő téma 380 képernyőn lapozható át, amelyhez mintegy 800-1000 oldalnyi forrásanyagot dolgoztak fel az alkotók.

A legfrissebb tudományos eredmények felhasználásával- de gondosan vigyázva a közért-

hetőségre – bemutatják egy-egy korszak minden vetületét. Vizsgálhatjuk egy időszak történelmét, művészetét, irodalmát, vagy bepillantunk az akkor akkor élt emberek mindennapjaiba: megismerhetjük életmódjukat, öltözködésüket, vallási szokásaikat. Az eligazodásban térképek is segítenek. A történelmi barangolást kellemes háttérzene kíséri.

A program főmenüjének ikonjai egy-egy tudományterületet jelképeznek. Valamelyiket kiválasztva egyszerű almenükön keresztül juthatunk el a megfelelő információhoz. Kereshetünk időrendben vagy egy adott fogalomra. A hiperszöveges utalások segítségével szinte elmosódnak a határok a történelmi, irodalmi, művészeti és más megközelítések között. Ötletes megoldás, hogy a pirossal jelzett szavakra kattintva részletes leírást olvashatunk a keresett fogalomról.

A képeket két méretben kinagyítva szemlélhetjük, miközben az információk között megtaláljuk a részletes leírásukat, sőt az eredeti példány őrzési helyét is megtudjuk. Érdekesség, hogy a királyok által kibocsátott érmékről különösen értékes, máshol nem szereplő képanyag található a lemezen.

Az iskolai oktatásban rendkívül jól használhatóak a gazdag szöveggyűjtemény (tanulmányok, levelek, emlékiratok stb.) szerkeszthető és kimenthető szövegrészei, melyek felhasználásával a tanár egy komplett anyagot állíthat elő az órára. Az előre kiválasztott képekből összeállítható album, melyet akár a szövegtől függetlenül, diabemutató-szerűen le lehet vetíteni, mint ahogy a zenei felvételek is külön meghallgathatók.

Remélhetőleg hamarosan egyre több iskola könyvtárában megtalálhatjuk ezt a lemezt, mint a korszerű oktatás hatékony segédeszközét.

A CD tervezett nettó ára kb. 6000 Ft lesz, az iskolák és a művelődési intézmények 1000 Ft kedvezményvel vásárolhatják meg.

Bánkeszi Lajosné